

X.

Om Kapellaniet ved Frue Kirke i Aalborg.

Ved efterfølgende ret karakteristiske Stykker — der ere os meddelte af Provst C. Bruun i Sværborg — findes en lille Billet, saaledes lydende:

»Tvende Curiosa Capellaniet ved Frue Kirke vedkommende sendes herved til Din Opbyggelse. Du kan deraf see, hvilke Matadorer Capellanerne der nu ere, imod i forrige Tider, da de vare Sognepræsternes Pakæsler.

d. 26 Febr. (18)33.
S. T. Hr. Pastor Fogh!

hengivenst
Tauber«.

De to i disse Linier omtalte Stykker følge nu her, det første efter en gammel Afskrift, det andet efter Originalen.

Nr. 9. C. 3. En rix ort.

1.

Jeg Hans Ramløse, Sogne-Præst til vor Frue Kirke i Aalborg og dentz annexerede tvende Tranders Kircker uden Byen, og Jeg Giert Thisen, Guds Ords Medtjener til samme Meenighed, kiendis og her med for alle giøre vitterligt, at vi i dag d. 27 May haver med hinanden venligen contraheret om hvis tienister Jeg Giert Thisen paa den ene side skal aarligen i ovenbemelte trende Kircker forrette, og hvis Løn ieg Hans Ramløse paa den anden Side igien skal aarligen for bemelte tienester lade ham være følgagtig. Og hvad tienisten anlanger, da som ieg Giert Thisen fra min første indtrædelse i Embedet altid haver opvartet, saa lover og forpligter ieg mig endnu herefter som tilforn, foruden de sædvanlige Uge-Prædichener om Tisdagen i Vor Frue Kircke, Onsdagen og Torsdagen i St. Budolphi Kircke, aarligen at skal opvarte og forsyne:

Udi Vor Frue Kirke i Aalborg.

1. Alle Froe-Prædichener baade med Prædichen, Brudevielser og Qvinders Kirckegang, med mindre Sogne-Præsten selv behager Vielsen at forrette og Qvinderne i Kircken at indlede.

2. Alle de Liig-Prædichener, som bem^{te} Sogne-Præst hos mig betimelig bestiller.

3. Alle Bedestunder hver anden Uge tillige med ham at betiene, saa lenge det Hans May^{tt} behager, at det skal ved lige holdis.

4. Alle Torsdag og Løfverdags Eftermiddag at lade mig finde tillige med ham udi Skriftestolen, naar ieg ellers iche self med Skrifte og andre tienester uden Byen er forhindret.

Udi Tranders begge Kircker

lover ieg iligemaade ligesom alle mine Formænd at svare til alle tienisterne baade inden og uden Kirckerne, med Prædichen, Altertienister, Skriftemaal, Børne-Daab, Brudevielser, Lig-tienister, Sygis Besøgelse, og hvad Nafn det have kand, intet undtagendis i nogen maader, som en retsindig Prædichanters Embede forbinder ham til at forrette, og det med Guds naade saa vind-

skibelig og ustraffelig, at Sogne-Præsten skal være angerløs i alle maader.

Hvor imod ieg Hans Ramløse lover og forpligter mig til, at Hr. Giert Thisen, foruden den Løn hand af Borgemester og Raad tillige med Huusleje af Kircken aarligen nyder, saa vel som hans Præste-Pengis indsamling paa de trende sædvanlige aarsens tider, stedse at lade hannem følge:

1. Alt det offer, som falder udi Vor Frue Kirke til Froe-Prædichen paa de tre almindelig Høytids-Dage, saa vel som og hvis got folch af Meenigheden paa samme tid hannem i huset tilskicher, og ellers af de andre Accidentzer, som i de andre Froe-Prædichener aaret igiennem monne falde, være sig med Qvinders introduction eller de Brudevielser, som efter Recessen til Froe-Prædichen henhører, skal hand og rigtig nyde den tredie Penge, enten ieg self eller hand tienisten forretter.

2. Alle de Ligtienister, som under En rixdalers vederlag hos mig bestillis, skal ieg og til ham remittere, alleneste om fleere Lig paa en Dag indfalde, som samtlige indbringe En rixdaler og der over, da vil ieg self have mig dem forbeholden, dog icke at ieg under den prætext vil søge at opholde mange Lig til en Dag, hannem til nogen skade og præjudice i denne Post.

3. Udaf Nør- og Sønder-Tranders haver hand ubehindret, ligesom tilforn at nyde all den ordinaire og extraordinaire offer og gave, liden eller stor, som aaret igiennem i de tvende Sogner kunde falde, for hvad tieniste det og være kand, og skulde ieg end selv vilde iblant nogle af de tienister forrette, da skal dog Hr. Giert nyde alt hvis derfor kand falde, ligesom och ieg, om hand til Høymesse i Aalborg nogen tieniste for mig efter venlig anmodning forrettede, nyder selv, hvis da kunde falde.

4. Paa hvis villighed Sognefolchene baade der og paa Eg-holm efter gammel Vedtægt og Sædvane giøre ham, med Æg, Ost, Kager, Landkorn, Sield, Tørve, Høe, haver ieg intet at præ-tendere, siden mig af min aarlig fulde Korn- og Qvæg-tiende sædvanlig skyld og landgield, samt andre smaa Accidentzer, ret som min Formand det for mig nødte og haft haver, intet fragaar i nogen maade.

Hvor med vi og venligen paa begge sider ere med hinanden forenede, lovendis her og med all broderlig Kiærlighed og Rede-bonhed hinanden at tiene, om nogen hinder i Embeds-forretning

en af Parterne kunde forekomme, saa Guds ære og Menighedens salighed skal af yderste efne af os vorde søgt og forfremmet, og til desto større sikkerhed have vi for os og vore Personer tvende ens lydende Instrumenter begge med voris hænder underskrevet og med sædvanlige Signeter forseglet, og efter Hans Kongl. May^{tes} Ordre, som i denne sag til os er udgangen, paa Hans Excell. Hr. Stiftamtmandens vegne ieg Tøger Lassen til Ryslet, og paa min egne vegne ieg Mathias Foss, Superintendent over Stiftet, det her med ratificeret og fuldbyrdet. Aalborg d. 27 May 1678.

Hans Ramløse.

G. Z. Thisen.

Paa Hans Excell. Hr. Amtmandens Vegne

Confirmo

Tøger Lassen.

M. Foss.

Saasom voris kiere Hr. Biskop Doct. Henrich Borneman i dag d. 18 Febr. 1689, da vi tvende underskrefne vare forsamlede i hans huus her i Aalborg, for at forekomme al tvist og uforøynelighed og at stifte en fast og velgrundet broderlig kiærlighed imellem os begge, bad os kiærligen, at saa fremt vi ligesom voris salige Formænd med denne Contract vare vel tilfreds, og vilde holde og efterkomme den i alle maader, vi da tillige med ham selv denne Contract vilde forseile og underskrive: Saa have vi samme voris Høyærede Hr. Biskops faderlige begiering ærbødigst villet efterleve, og derfor denne samme Contract udi samme Mening her med fuldkommeligen underskriver, at den af os her efter paa begge sider udi alle sine ord, puncter og clausuler, med all indbyrdis Kiærlighed og Fortrolighed ubrødelig skal efterlevis. Til vitterlighed under vore Hænder og Zigneter. Aalborg ut supra.

Jacob Andersen Langebech m. m.

P. Mørch.

Exemplum Domini Antecessoris imitatus in uberius veritatis robur ac testimonium cum subscripto nomine sigillum addidi.

H. Bornemann.

Ovenstaaendis Contract vedtagis og skal trolig i alle maader af os underskrefne efterlevis. Aalborg d. 15 Febr. A^o 1707.

S. Aspach.

P. Mørch.

Copien at være lige lydendis med Originalen, hvilchen ieg til vitterlighed og ydermere Bekræftelse ligeledes efter Begiering haver underskrevet og forseglet, testerer

Aalborg d. 23 Febr. A^o 1707.

J. Bircherod.

For sin Antiquitets skyld og den besynderlige Accordt, der i forrige Tider her fandt Sted imellem Sognepræsten og Capellanen, har ieg giemt paa dette Document til Eftersyn for mine Successores.

Aalborg d. 30 Martii.

N. U. Bach.

2.

P. M.

Angivelse af Kaldets Indkomster i Aaret 1792.

Af det Residerende Kapellani ved Frue Kirke i Aalborg og det med samme annecterede Sognekald til Sønder-Tranders har ieg omtrent følgende Embeds Indkomster.

Af Aalborg.

1. Offer ved de 3 store Høytider, omtrent . . . 90 r.
2. Af Huus-Copulationer har den Res. Kap. slet intel, saavelsom og heller intel af Barnedaab (de uægte Børns undtagen, hvorfor der sædvanlig betaales 24 β og indtræffer 4 a 5 Gange aarlig). Af de Introductioner ved Froeprædiken har han det halve, som aarlig kan udgiøre omtrent 4 a 5 r., af Soldater-Bryllupper kan aarlig have 2 a 3 r., af Kirke-Bryllupper har han $\frac{1}{3}$ Deel, det øvrige skal da komme ind ved Liigfølge og Jordspaaakastelse, og kan i det høyeste anslaaes tilsammen for. 40 r.
3. Præstепenge 2de Gange om Aaret, i alt . . . 40 r.
4. For at besørge Onsdags Prædiken i Budolphi Kirke 13 r. 2 $\frac{1}{2}$
5. Fri Bolig have ikke, men en liden, skiøndt ikke halv tilstrækkelig Hielp til Huusleye af aarlig . . 24 r.

Af Sønder-Tranders.

1. Korn- og Qvæg-Tienden omtrent 130 r.
2. Smaarente, Offer og Accidentzer 50 r.

i alt 387 r. 2 $\frac{1}{2}$

Til Kaldets Byrder kan henføres.

1. Embeds Skatten, som for 4re Quartaler beløber sig til omtrent 28 r.
2. Een formedelst Nørre- og Sønder-Tranders Sogners Adskillelse foranlediget og altsaa for Kaldet

tilforn fremmed, men nu høyst besværlig Byrde, nemlig Sogne-Befordringen, som foruden de formedelst dens Uvished let opkommende Uleiligheder i Almindelighed kan anslaaes for en aarlig Udgift af omtrent 30 r.

3. Af Kaldet svares for nærværende Tiid ingen Enke-Pension, som ellers er fastsat til saavidt ieg veed 40 r.

Aalborg d. 8 December 1791.

98 r.

N. U. Bach.
